

Warszawa, dnia 3 kwietnia 2017 r.

Poz. 711

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 14 marca 2017 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane
niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 sierpnia 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. poz. 477), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1291);
- 2) rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 listopada 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 183).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1291), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 listopada 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 183), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Obrony Narodowej: *A. Macierewicz*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 14 marca 2017 r. (poz. 711)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 2 sierpnia 1996 r.

w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, 961, 1165, 1250 i 2255) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie ustala ogólne warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, zwane dalej „objektami budowlanymi” albo „budowlami”, służące obronności państwa, urządzenia związane z tymi obiektami przeznaczone do wykorzystania techniki i sprzętu bojowego, uzbrojenia i łączności, a także innych technicznych systemów służących procesom szkoleniowym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, oraz usytuowanie tych obiektów.

§ 2.¹⁾ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu i budowie nowych obiektów budowlanych oraz przy przebudowie, rozbudowie i odbudowie już istniejących.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się, jeżeli warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje obiektów budowlanych i ich usytuowanie, określają odrębne przepisy.

§ 3.¹⁾ Obiekty budowlane dzielą się na:

- 1) obiekty terenowej bazy szkoleniowej:
  - a) garnizonowe obiekty szkoleniowe,
  - b) poligonowe obiekty szkoleniowe;
- 2) terenowe obiekty inżynierskie.

§ 4. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1)²⁾ pole robocze – wydzieloną część poligonu (placu ćwiczeń) przeznaczoną do szkolenia wojsk, w szczególności strzelnice, czołgowiska, pasy ćwiczeń taktycznych, rejon upadku pocisków, rejon upadku lotniczych środków bojowych;
- 2)³⁾ ośrodek szkolenia poligonowego (poligon) – obszar wyraźnie oznaczony w terenie, odpowiednio przygotowany i wyposażony w urządzenia i obiekty do szkolenia wojsk oraz przeprowadzania badań uzbrojenia, sprzętu technicznego, amunicji, materiałów wybuchowych i specjalnych środków bojowych;
- 3)³⁾ strefa strzelań (pole ognia, kierunek strzelań) – część terenu pola roboczego, na której lokalizuje się cele i zabrania przebywania osób niebiorących bezpośredniego udziału w realizowanym ćwiczeniu;
- 4)³⁾ oś strefy strzelań (pola ognia, kierunku strzelań) – linię prostą dzielącą symetrycznie pole robocze i służącą do wytyczania stref bezpieczeństwa;
- 5)³⁾ strefa bezpieczeństwa – teren otaczający strefę strzelań (pole ognia, kierunek strzelań) mający zapewnić bezpieczeństwo osób niebiorących udziału w procesie szkolenia;

---

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1291), które weszło w życie z dniem 17 listopada 2001 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 listopada 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 183), które weszło w życie z dniem 18 marca 2016 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

- 6) (uchylony);⁴⁾
- 7)⁵⁾ linia wyjściowa – prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, położoną przed linią otwarcia ognia;
- 8)⁵⁾ linia otwarcia ognia – prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, wytyczającą stanowisko ogniowe lub przednią granicę zezwalającą na użycie uzbrojenia lub innych technicznych środków rażenia, położoną pomiędzy linią wyjściową a linią przerwania ognia;
- 9)⁵⁾ linia przerwania ognia – prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, oznaczającą bezwzględny zakaz używania uzbrojenia, położoną pomiędzy linią otwarcia ognia a rejonem rozmieszczenia celów;
- 10)⁶⁾ rejon rozmieszczenia celów – część pola roboczego służącą do umieszczania urządzeń technicznych do imitowania sytuacji taktycznej oraz zbierania danych i oceny trafień;
- 11) stanowisko dowodzenia – wydzielony rejon, wraz ze środkami łączności, obserwacji i innymi urządzeniami technicznymi, zapewniającymi skuteczne nadzorowanie i kierowanie użyciem uzbrojenia w ramach przepisów bezpieczeństwa obowiązujących na poszczególnych terenowych obiektach szkoleniowych i usytuowany na linii wyjściowej lub w jej pobliżu, lecz nie przed tą rubieżą;
- 12) płaszczyzna strefy strzelań – teren ukształtowany według projektu tej strefy;
- 13)⁷⁾ kulochwyt główny – budowlę zlokalizowaną za ostatnią linią celów strzelnicy, służącą do zatrzymywania pocisków wystrzelonych w kierunku tarcz;
- 14)⁸⁾ amunicja ćwiczebna (ślepa) – amunicję przeznaczoną do strzelań lub imitowania strzałów, niepowodującą obrażeń skóry z odległości większej niż 10 m.

§ 5. Wybierając teren pod lokalizację obiektu budowlanego terenowej bazy szkoleniowej należy brać pod uwagę:

- 1)⁹⁾ kierunek osi strzelań zapewniający spełnienie wymagań użytkowych oraz usytuowanie stref bezpieczeństwa;
- 2) usytuowanie osi stref strzelań, które na obiektach wielostrefowych powinny przebiegać równoległe do siebie, z zachowaniem tego samego kierunku strzelań i linii (rubieży) otwarcia ognia usytuowanej wzdłuż jednej (wspólnej) prostej;
- 3) konieczność ograniczenia uciążliwości dla otoczenia zewnętrznego, właściwego zabezpieczenia ochrony środowiska naturalnego i zagrożenia pożarowego; do uciążliwości dla otoczenia zewnętrznego zalicza się w szczególności:
  - a) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
  - b) hałas i drgania,
  - c) zanieczyszczenie powietrza,
  - d) zanieczyszczenie gruntu i wód;
- 4) możliwość dalszej rozbudowy oraz modernizacji obiektu;
- 5) dogodny dojazd do niego dla pojazdów mechanicznych;
- 6) dopuszczalne ilości materiału wybuchowego wysadzanego jednorazowo w gruncie i na jego powierzchni;
- 7) możliwość ekonomicznego doprowadzenia energii elektrycznej;
- 8) możliwość zapewnienia łączności.

§ 6.¹⁰⁾ 1. Obiekty budowlane powinny być posadowione na podłożu, które pod wpływem działających obciążeń, wody i innych czynników nie ulega zmianom zagrażającym bezpieczeństwu tych obiektów albo uniemożliwiającym lub zakłócającym ich użytkowanie.

2. Podłoże lub jego fragmenty niespełniające wymagań, o których mowa w ust. 1, powinno zostać odpowiednio wzmocnione.

⁴⁾ Przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1; w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

3. Skarpy, zbocza i ściany oporowe znajdujące się na terenie obiektów budowlanych powinny być wykonane w sposób zapewniający ich ogólną stateczność.

4. Konstrukcja obiektów budowlanych powinna spełniać warunki zapewniające nieprzekroczenie stanów granicznych nośności oraz stanów granicznych przydatności do użytkowania w żadnym z jej elementów i w całej konstrukcji.

5. Warunki, o których mowa w ust. 3 i 4, uznaje się za spełnione, jeżeli konstrukcja ta odpowiada Polskim Normom projektowania i obliczania konstrukcji.

6. Stany graniczne uważa się za przekroczone:

- 1) nośności, jeżeli konstrukcja powoduje zagrożenie bezpieczeństwa ludzi znajdujących się na terenie obiektu budowlanego oraz w jego pobliżu, a także zagrożenie zniszczenia wyposażenia lub przechowywanego mienia;
- 2) przydatności do użytkowania, jeżeli wymagania użytkowe dotyczące konstrukcji nie są dotrzymane.

7. Na terenach podziemnej eksploatacji górniczej powinny być stosowane zabezpieczenia konstrukcji obiektów, odpowiednio do kategorii szkód górniczych.

§ 6a.¹¹⁾ Elementy budowli:

- 1) ulegające uszkodzeniu w trakcie użytkowania powinny być wykonane w sposób umożliwiający ich łatwą wymianę lub uzupełnienie;
- 2) ulegające korozji, w tym również biologicznej, powinny być zabezpieczone przed tymi zagrożeniami.

§ 6b.¹¹⁾ 1. W instalacjach elektrycznych wykonanych na terenie obiektów budowlanych powinny być zastosowane:

- 1) złącza instalacji elektrycznej umożliwiające odłączenie od sieci zasilającej i usytuowane w miejscu dostępnym dla dozoru i obsługi oraz zabezpieczone przed uszkodzeniami, zwłaszcza od pocisków i odbitek (rykoszetów), wpływami atmosferycznymi, a także ingerencją osób niepowołanych;
- 2) wyłącznik główny przeciwpożarowy;
- 3) ochrona przed porażeniem elektrycznym;
- 4) wyłączniki nadmiarowe w obwodach odbiorczych;
- 5) połączenia wyrównawcze główne i miejscowe, łączące przewody ochronne z częściami przewodzącymi innych instalacji i konstrukcji;
- 6) urządzenia ochrony przepięciowej.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, uznaje się za spełnione, jeżeli instalacje te odpowiadają Polskim Normom projektowania i wykonywania instalacji elektrycznych.

Rozdział 2

Garnizonowe obiekty szkoleniowe

§ 7.¹²⁾ 1. Garnizonowe obiekty szkoleniowe należy lokalizować na terenach zamkniętych w rozumieniu art. 3 pkt 15 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

2. Garnizonowych obiektów szkoleniowych nie należy lokalizować w pobliżu obiektów, dla których duże natężenie hałasu może być szczególnie uciążliwe.

§ 8.¹³⁾ Do terenowych obiektów budowlanych garnizonowej bazy szkoleniowej zalicza się:

- 1) strzelnicę garnizonową;
- 2) strzelnicę krytą;
- 3) strzelnicę pistoletową i do strzelania z broni małokalibrowej;
- 4) strzelnicę do strzelania z użyciem symulatorów lub тренаżerów;
- 5) plac treningów ogniowych;

¹¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 6) plac ćwiczeń ogniowych;
- 7) plac ćwiczeń taktycznych;
- 8) rzutnię granatów bojowych;
- 9) rzutnię granatów ćwiczebnych;
- 10) ośrodek szkolenia rozpoznawczego;
- 11) ośrodek naziemnego szkolenia spadochronowego;
- 12) ośrodek szkolenia specjalistycznego;
- 13) ośrodek szkolenia pododdziałów specjalnych;
- 14) ośrodek szkolenia taktyczno-ogniowego artylerii;
- 15) ośrodek szkolenia raketowego;
- 16) ośrodek szkolenia inżynieryjno-saperskiego;
- 17) ośrodek szkolenia z obrony przed bronią masowego rażenia;
- 18) ośrodek szkolenia pododdziałów obrony przeciwlotniczej i z powszechnej obrony przeciwlotniczej;
- 19) ośrodek szkolenia z regulaminów;
- 20) ośrodek szkolenia psów służbowych;
- 21) ośrodek szkolenia jeździeckiego;
- 22) ośrodek szkolenia fizycznego;
- 23) ośrodek sprawności fizycznej;
- 24) ośrodek szkolenia przeciwpożarowego;
- 25) ośrodek szkolenia podwodnego załóg czołgów;
- 26) ośrodek szkolenia płetwonurków;
- 27) wyciąg narciarski;
- 28) ścianę wspinaczkową;
- 29) tor przeszkód;
- 30) tor do nauki jazdy.

Rozdział 3

Poligonowe obiekty szkoleniowe

§ 9. ¹⁴⁾ Poligonowe obiekty szkoleniowe lokalizuje się w ośrodkach szkolenia poligonowego (centrach i ośrodkach szkolenia).

2. Poligonowe obiekty szkoleniowe należy lokalizować zgodnie z zasadami dotyczącymi przestrzegania wymaganych warunków bezpieczeństwa, ochrony środowiska naturalnego i ochrony przeciwpożarowej.

§ 10. ¹⁵⁾ Do terenowych obiektów budowlanych poligonowej bazy szkoleniowej zalicza się:

- 1) strzelnicę piechoty;
- 2) strzelnicę wozów bojowych;
- 3) strzelnicę do strzelań nawodnych;
- 4) strzelnicę artyleryjską;
- 5) rejon bojowych strzelań morskich;

---

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 6) rejon strzelań artylerii;
- 7) rejon strzelań bojowych wojsk obrony przeciwlotniczej;
- 8) rejon strzelań bojowych wojsk obrony przeciwlotniczej do imitowanych celów powietrznych;
- 9) rejon działań lotniczych z użyciem środków bojowych i laserów;
- 10) rejon szkolenia pływonurków;
- 11) ośrodek strzelań wojsk obrony przeciwlotniczej do śmigłowców;
- 12) rzutnię granatów bojowych;
- 13) plac ćwiczeń ogniowych;
- 14) pasy ćwiczeń taktycznych;
- 15) tor taktyczny;
- 16) ośrodek zurbanizowany;
- 17) ośrodek szkolenia taktyczno-ogniowego artylerii;
- 18) ośrodek szkolenia pododdziałów rozpoznawczych;
- 19) ośrodek szkolenia pododdziałów specjalnych;
- 20) ośrodek szkolenia inżynieryjno-saperskiego;
- 21) ośrodek szkolenia z przepraw;
- 22) ośrodek pokonywania i forsowania przeszkód wodnych;
- 23) ośrodek szkolenia z obrony przed bronią masowego rażenia;
- 24) ośrodek szkolenia pododdziałów obrony przeciwlotniczej i z powszechnej obrony przeciwlotniczej;
- 25) ośrodek szkolenia rozpoznawczego – podwodny tor do szkolenia pływonurków;
- 26) ośrodek szkolenia fizycznego;
- 27) ośrodek sprawności fizycznej.

Rozdział 4

Wymagania podstawowe

§ 11. Konstrukcje budowli powinny zachować trwałość i cechy użytkowe w okresie użytkowania ustalonym w projekcie. Elementy budowli ulegające uszkodzeniu lub korozji, w tym również biologicznej, powinny być zabezpieczone przed tymi zagrożeniami i tak skonstruowane, aby była możliwa ich naprawa lub wymiana.

§ 12. 1. Budowle posadawia się na podłożu, które pod wpływem obciążeń konstrukcją, działania wody i innych czynników nie ulega zmianom zagrażającym bezpieczeństwu obiektów budowlanych, uniemożliwiającym lub zakłócającym ich użytkowanie.

2. Podłoże lub jego fragmenty niespełniające wymagań określonych w ust. 1 należy odpowiednio wzmocnić.

§ 13. Obiekty budowlane terenowej bazy szkoleniowej (garnizonowe i poligonowe) i wchodzące w ich skład budowle należy tak lokalizować, projektować i wykorzystywać, aby:

- 1) zapewnić zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami decyzji ustalającej warunki zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 2) zapewnić optymalne wypełnienie kryteriów użytkowych, gospodarczych, społecznych i ekologicznych;
- 3) ograniczyć do minimum skutki i uciążliwości wynikające z eksploatacji tych obiektów.

§ 14. 1. Budowle powinny być wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Warunki dotyczące należności oraz rozmieszczenia specjalistycznego sprzętu określają odrębne przepisy.

§ 15. Pomieszczenia dla mechanizmów tarczociągów i innych urządzeń technicznych powinny być wyposażone, w zależności od przeznaczenia, w:

- 1) wentylację naturalną lub sztuczną (mechaniczną);
- 2) oświetlenie naturalne i elektryczne;
- 3) izolację termiczną i przeciwwilgociową;
- 4) instalację siłową;
- 5) instalację sygnalizacyjną;
- 6) instalację telefoniczną.

§ 16. Pomieszczenia przeznaczone na czasowy lub stały pobyt ludzi powinny odpowiadać przepisom w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

§ 17. Obiekty budowlane terenowej bazy szkoleniowej powinny być wyposażone, w zależności od rodzaju obiektu, w:

- 1) źródło wody do celów konsumpcyjnych;
- 2)¹⁶⁾ typowy szczelny ustęp przestawny;
- 3)¹⁷⁾ elektryczną linię zasilającą napowietrzną lub kablową nn 400/230 V;
- 4) odwodnienie terenu zapewniające prawidłowe, bezpieczne działanie elementów wyposażenia; sposób zależny jest od warunków geologicznych i hydrogeologicznych istniejącego terenu;
- 5) drogę dojazdową o nawierzchni utwardzonej (nie dotyczy obiektów poligonowych) oraz plac manewrowo-postojowy o wielkości zapewniającej postój właściwej liczby pojazdów;
- 6) ogrodzenie ostrzegawcze wysokości minimum 1,0 m.

Rozdział 5

Wymagania szczegółowe

§ 18. (uchylony).¹⁸⁾

§ 19. 1.¹⁹⁾ Zabezpieczenia boczne zlokalizowane na terenie obiektów, o których mowa w § 8 pkt 1–3 i 6, są wykonane w postaci nasypu ziemnego budowli z materiałów trwałych osłoniętych materiałami niepowodującymi powstawania odbitek (rykoszetów), równoległe do osi strzelań, jako pełne na odcinku od linii wyjściowej do kulochwyty głównego.

2. Zabezpieczenie boczne powinno:

- 1)²⁰⁾ zapewnić odporność na przebicie pociskiem kalibru 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „L”) wystrzelonym z odległości 100 m z prędkością początkową około 820 m/s ze współczynnikiem bezpieczeństwa „2”;
- 2) zabezpieczać wystające od strony linii ognia krawędzie w sposób eliminujący odbicie pocisków rykoszetem;
- 3) być wykonane bez szpar i szczelin.

3. (uchylony).²¹⁾

§ 20. 1.²²⁾ Schrony dla obsługi pola celów i do umieszczania urządzeń technicznych zlokalizowane na terenie obiektów, o których mowa w § 8 pkt 1, 3 i 6, posiadają konstrukcję ognioodporną oraz odporność na przebicie pociskiem lekkim naboju karabinowego kalibru 7,62 mm wystrzelonym z odległości 100 m z prędkością początkową około 820 m/s, ze współczynnikiem bezpieczeństwa „2” i zapewniają obsłudze bezpieczne warunki pracy.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁸⁾ Przez § 1 pkt 11 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 12 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

²¹⁾ Przez § 1 pkt 12 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

2. W skład wyposażenia schronu dla obsługi pola celów wchodzi:

- 1) urządzenia techniczne niezbędne do prawidłowej obsługi pola celów;
- 2) instalacja oświetlenia elektrycznego;
- 3) urządzenia wentylacji grawitacyjnej;
- 4) szczelina obserwacyjna;
- 5) drzwi stalowe z trwałym zamknięciem na zewnątrz i do wewnątrz strefy strzelań, otwierane na zewnątrz schronu;
- 6) instalacja telefoniczna umożliwiająca łączność;
- 7) otwór okienny zabezpieczony kratą stalową od zewnętrznej strony strzelań – zależnie od warunków terenowych;
- 8) sygnalizacja ostrzegawcza informująca o sytuacji w strefie strzelań.

§ 21. Konstrukcja kulochwytu głównego garnizonowego placu ćwiczeń ogniowych załóg czołgów (PCO), zabezpieczenia boczne i konstrukcja schronu obsługi celów powinny być odporne na działanie pocisków kalibru 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „C”) ze współczynnikiem „2”.

§ 22.²³⁾ 1.²⁴⁾ Powierzchnia czołowa kulochwytu głównego wykonanego w formie nasypu ziemnego, zlokalizowanego na terenie obiektów, o których mowa w § 8 pkt 1, 3 i 6, jest zabezpieczona w sposób trwały przez darniowanie.

1a.²⁵⁾ Powierzchnię czołową kulochwytu głównego i kulochwyty bocznych wykonaną z materiałów budowlanych osłania się poliuretanowo-gumową osłoną antyrykoszetową w postaci tłumika rykoszetów lub okładziną drewnianą.

2. Pozostałe płaszczyzny kulochwyty, o których mowa w ust. 1, oraz inne powierzchnie budowli mogą być porośnięte trawą.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁶⁾.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 8 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

²⁶⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 22 sierpnia 1996 r.